

Askelia hyvinvointiin keskittyvään koulukulttuuriin

Mankolan yhtenäiskoulun malli kouluhyvinvoinnin edistämiseksi

Hyvinvointiin keskittyvä koulukulttuuri yhteisöllinen oppilashuollon perustana -koulutus 2021-2022

Hyvinvointisuunnitelma (eli lopputehtävä)

Mankolan yhtenäiskoulun (Jyväskylä) koulutukseen osallistujat

10/2022

Seuraavalla sivulla esitetään malli, johon on yhteen sivuun laitettu se, mitä ja miksi koulullamme tehdään hyvinvoiniin keskittyvän koulukulttuurin edistämiseksi. Malli on rakennettu vuosikelloajatusta hyödyntäen. Mallia on rakennettu pitkin koulutusta. Siihen on sisällytetty asioita, joita koulullamme oli jo tehty sekä uusia asioita. Uusista asioista osa on otettu käyttöön jo viime vuonna (esimerkiksi työyhteisötasolla tutustuminen vahvuuskeskeiseen pedagogiikkaan) ja osa tänä vuonna. Osa asioista voidaan edistää vasta myöhemmin, ja joidenkin toteutumisen laajuus on kiinni resursseista. Pyrkimyksenä on ollut luoda rakenteita ja materiaaleja, joista on hyötyä vuodesta toiseen. Kuluvan lukuvuoden jälkeen oppilashuoltoryhmässä tarkastellaan mallia ja aikaansaannoksia, muokataan vuosikelloa tarvittaessa ja kirkastetaan tavoitteita seuraavalle vuodelle.

Niin tunne- ja vuorovaikutustaidot kuin vahvuuskeskeinen pedagogiikka ovat asioita, joiden juurtuminen koulun arkeen ja opetuskäytäntöihin ottaa aikaa. Mallin asiat pyrkivät tekemään näistä jollain tasolla kaikille tuttuja. Opettaja voi ottaa näitä taitoja ja lähestymistapaa osaksi opetustaan paljonkin; sitä toivotaan, mutta ei voida velvoittaa. Kuten muussakin koulun toimintatapojen kehittämisessä, tässäkin toiset paneutuvat asiaan enemmän. Tätä ei nähdä ongelmana. Into ja osaaminen voivat levitä - ja tätä pyritään koulun käytänteillä tukemaan.

KOHTI HYVINVOINTIA EDISTÄVÄÄ KOULUKULTTUURIA MANKOLASSA

<p>Perusidea: Hyvinvoinnin lisäämiseksi 2 asiaa vahvasti mukaan arkeen: Tunne- ja vuorovaikutustaidot (tvvt-taidot) sekä vahvuuskeskeinen pedagogiikka *Kaikille varmasti kuuluvat elementit näkyvillä vuosikellossa. (Ns. minimitaso) *Toiveena ja tavoiteltavana tilana se, että tunne- ja vuorovaikutustaidot ja vahvuuskeskeisen pedagogiikan mukainen työskentely tulisi osaksi kaikkea opetusarkea.</p>											
<p>Tavoiteta/ Mitä tämä edistää: - Kouluun kiinnittyminen - Sosiaalisten suhteiden vahvistuminen - Kiusaamisen ennaltaehkäisyä - Poistaa lasten/nuorten näköalattomuutta - Lapsille arrjen työkaluja, elämäntaitoja - Kouluterveyskyselyn haasteisiin vastaaminen</p>			<p>Toimet: - Säännöllinen tvvt-taitojen opetus. Tvvt-tunnit 1-4-luokilla 1/vko ja tuokiot 5-6-luokille 1/vko. Näihin <u>kootaan valmiit vuosiluokittaiset materiaalit vuoden 2022 aikana (aloitettu 5/22).</u> - Teemat osana lukuvuoden aloituspäiviä (2) + seiskojen ja viitosten ryhmäytystä. Aloituspäivien valmis <u>materiaali päivitetään 2023.</u> - Vahvuusjutut + tvvt-sisällöt osana oman luokan päiviä, joita 3/vuosi. <u>Tiimi valmistelee lv. 2022-23 aikana materiaalit vuosiluokittain</u>, jotta miitä voidaan hyödyntää vuodesta toiseen. - Koulutuksia aikuisille. Osana vesoja + täsmäkoulutuksia. Yhtenä fokuksena tvvt-taidot omissa oppiaineissa. / Tietyt YS-ajat (esim. infoa, pedagoginen kahvila) - Vastuutiimi <u>perustettu 8/22</u>: Hyvinvoiva koulukulttuuri –tiimi. Tehtävät: Oman luokan päivien koordinointi + materiaalin valmistelu. Tvvt-tuntien materiaalien kokoaminen. Tvvt-taitojen ja vahvuuspedagogiikan edistäminen (tämä suunnitelma). Myös Yhteispeli-hankkeen koordinointi -Koulutuksia aikuisille vahvuuspedagogiikasta ja tunne- ja vuorovaikutustaidoista -Edistetään kaupunkitasolle näitä aiheita tukevia ratkaisuja, esim. tvvt-tunnin lisäämistä tuntikehykseen & yhteisiä aineryhmien koulutuksia siitä, miten vahvuudet ja tunne- ja vuorovaikutustaidot olisivat osa omaa opetusta.</p>								
<p>Taustalla myös: - Koulun kehittämissuunnitelma, jota tämä työskentely konkretisoi (varsinkin kohdat Hyvinvoinnin tukeminen, Yhdessä toimiminen) - Mietitään liittymäkohdat Yhteispeli-hankkeen työtapoihin ja sisältöihin</p>											
<p>VUOSIKELLO</p>											
	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä
1-2	<p>Tunne- ja vuorovaikutustaitojen tunti 1/vko (ai-, ym- tunneista, osuu niiden tavoitteisiin & sisältöihin – ei ylimääräistä tuntia tuntikehykseen, vaan nykyisten raameissa). *Joka jaksolle omat teemat. Valmiit materiaalit valmistellaan 2022 aikana. Sovitetaan kesällä 2022 ilmestyneisiin kaupungin yhteisiin teemoihin. * Tuntien alussa Hyödynnetään Yhteispelin luokkapiiri-toimintapaa</p>										
			Oman luokan päivä			Oman luokan päivä		Oman luokan päivä			
3-4	<p>Tunne- ja vuorovaikutustaitojen tunti 1/vko *ks. 1-2-lk</p>										
			Oman luokan päivä			Oman luokan päivä		Oman luokan päivä			
5-6	<p>Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoite 1/vko -Harjoitteiden teemat jaksoittain: 1. Vahvistun vahvuuksissa 2. Yhteistyötaitot 3. Johdan itseäni 4. Portaat unelmiin</p>										
			Oman luokan päivä			Oman luokan päivä		Oman luokan päivä		Oman luokan päivä	
7	Lukuvuoden aloitus		Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet			Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet		Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet		Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet	
8	Lukuvuoden aloitus		Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet			Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet		Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet		Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet	
9	Lukuvuoden aloitus		Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet			Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet		Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet		Oman luokan päivä - Vuosiluokalle oma teema + harjoitteet	
Aikuiset	Veso - Teemat esillä	Ys				Ys			Ys		

Tässä ovat pohjat, joiden avulla rakennettiin jokaiseen jaksoon ensin teemat vahvuuksiin sekä tunne- ja vuorovaikutustaitoihin liittyen.

Näihin teemoihin liittyviä harjoituksia on koottu ja kootaan valmiista materiaaleista sekä valmistellaan itse. Tätä on tehnyt keväällä 2022 koulutukseen osallistunut työryhmä ja sitä tekee lukuvuonna 2022-23 uusi, vasta perustettu Hyvinvoiva koulukulttuuri -tiimi. Koska kaupunki julkaisi kesällä 2022 omat teemat tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamista varten, muokataan lukuvuoden aikana koulumme teemat vastaamaan näitä.

Teemat 1-6-luokkien tunne- ja vuorovaikutustunneille (18.5.22)

Myyntinimi (taidot aikuisten kielellä) *työryhmälle muistiin

	1-2-luokka:	3-4-luokka:	5-6-luokka:
1.jakso	Ystävällisyys (ihmissuhdetaidot)	Kiva kaveri (vuorovaikutustaidot)	Vahvistun vahvuuksissa (Oppimisen vahvuudet) *Sinnikkyys, kärsivällisyys, uteliaisuus
2.jakso	Rauhoittuminen (Tunnetaidot & läsnäolotaidot)	Vahvuudet ja onnistumiset (Vahvuudet ja itsesäätely)	Yhteistyötaidot (Ihmissuhdetaidot, ihmissuhdevahvuudet, ryhmätaidot) *Mitä tuon tullessani
3.jakso	Tunnista tunne (Tunnetaidot & Arvokas minä/itsearvostus)	Kerron tunteistani (Tunnetaidot & Tunteiden hyväksyminen) *viha	Johdan itseäni (itsesäätely & itsensä johtamisen taidot) *vihan tunnistaminen, resilienssi
4.jakso	Huomaa hyvä (Tunnetaidot & Vahvuudet)	Myötätunto ja hyvät teot (Myötätuntotaidot & Tunnetaidot)	Portaat unelmiin (Kiitollisuustaidot & unelmointi) *resilienssi

7-9-luokkasille rakennetaan tämän pohjan avulla harjoitteet oman luokan päiviin, joita on kolme vuodessa. Näihin päiviin on koulullamme tottumus jo parilta

	7. lk	8.lk	9.lk
1. Oman luokan päivä	Teema (jos käyttäisi enemmänkin) Vahvuusaihe (+harjoite): * Tunne- ja vuorovaikutustaitojen aihe (+harjoite) *	Teema (jos käyttäisi enemmänkin) Vahvuusaihe (+harjoite): * Tunne- ja vuorovaikutustaitojen aihe (+harjoite) *	Teema (jos käyttäisi enemmänkin) Vahvuusaihe (+harjoite): * Tunne- ja vuorovaikutustaitojen aihe (+harjoite) *

vuodelta. Ne perustettiin mm. Siksi, että kouluterveyskyselyn tuloksissa tulokset luokka- ja kouluyhteisöön kiinnittymisestä olivat heikot. Näissä päivissä Niissä luokka ei työskentele lukujärjestyksen mukaan, vaan toimii päivän luokanohjaajan kanssa erilaisissa aktiviteeteissa, joista osan vetää luokanohjaaja mutta osan vetävät ei-luokalliset aikuiset.

2. Oman luokan päivä	Teema (jos käyttäisi enemmänkin) Vahvuusaihe (+harjoite): * Tunne- ja vuorovaikutustaitojen aihe (+harjoite) *	Teema (jos käyttäisi enemmänkin) Vahvuusaihe (+harjoite): * Tunne- ja vuorovaikutustaitojen aihe (+harjoite) *	Teema (jos käyttäisi enemmänkin) Vahvuusaihe (+harjoite): * Tunne- ja vuorovaikutustaitojen aihe (+harjoite) *
3. Oman luokan päivä	Teema (jos käyttäisi enemmänkin) Vahvuusaihe (+harjoite): * Tunne- ja vuorovaikutustaitojen aihe (+harjoite) *	Teema (jos käyttäisi enemmänkin) Vahvuusaihe (+harjoite): * Tunne- ja vuorovaikutustaitojen aihe (+harjoite) *	Teema (jos käyttäisi enemmänkin) Vahvuusaihe (+harjoite): * Tunne- ja vuorovaikutustaitojen aihe (+harjoite) *